

SADRŽAJ

1. Riječ urednika	3
2. Zanimljivosti: Gluhe osobe koje su promijenile svijet	3
3. Razmišljanja: Uspješne gluhe osobe	14
4. Zanimljivosti : SAD: "Gluha soba"	17
5. Kolumna: Odlasci, dolasci, papa, i djevojčica koja je ujedinila Hrvatsku	18
6. Zabavni kutak	19

"Pljesak jedne ruke" - Časopis Udruge "Kazalište, vizualne umjetnosti i kultura Gluhih - DLAN" - izlazi 6 puta godišnje.

Adresa: Korčulanska 10, 10000 Zagreb

Telefon: 385 1 618 12 90

Telefaks: 385 1 294 92 75

E-mail: dlan@crodeafweb.net

Web stranica: www.dlan.crodeafweb.net

Žiro-račun: 2402006-1100074154 (Erste Bank)

Matični broj: 1608037

Odgovorni urednik: Angel Naumovski

Glavna urednica: Petra Podhorsky

Lektura: Ana Užbinec

Dizajn i priprema za tisak: Lino Ujčić

Tisak: Tiskara Ban

Ovaj časopis je financiran sredstvima Gradskog ureda za obrazovanje, kulturu i šport i Ministarstva kulture

Čitatelji Pljeska,

ovim brojem jednostavno smo željeli navesti neke poznate gluhe osobe u svijetu i u Hrvatskoj. U današnje doba više ne bi smjelo biti prepreka ni predrasuda prema tome, no i dalje ih, u slučaju da ipak postoje, moramo razbijati, strpljivo, dosljedno i uporno, s mnogo vizionarstva i – vjere.

Dakle, tko će nego mi sami?

I ne radi se tu o nekoj velikoj pameti nego o karakteru. O tome da smo sposobni preuzeti odgovornost za

svoje snove i svoja djela, i da se nećemo žaliti ako nam ne ide od prve, druge, pa ni treće.

Možda se treba ujediniti, pa pokušati zajedničkim snagama, stariji s mlađima, jači sa slabijima, ateisti s vjernicima. Gluhi sa čujućima. Od svakog čovjeka se može ponešto naučiti. I na preprekama se čeliči osobnost.

Želimo vam sretan Uskrs i još mnogo uspjeha, bez obzira na to čujete li ili ne, imate li novaca ili nemate i jeste li zdravi ili niste.

Svatko zaslužuje Nadu.

Vaš Pljesak jedne ruke.

ljivosti - zanimljivosti - zanimljivosti - zanimljivosti - zanimljivosti - zanimljivosti - zanimljivosti - zanimlj

GLUHE OSOBE KOJE SU PROMIJENILE SVIJET

Nažalost, gluhi i nagluhi u našoj zemlji malo znaju o slavnim gluhim osobama koje su dale velik doprinos čovječanstvu.

U školama ne uče o njima, ni u redovnim, niti u školama za gluhe. Mnogi smatraju da su gluhi manje pametni i sposobni od čujućih, što nije točno! Učitelji često, zbog vlastitog neznanja kako gluhoj djeci prenijeti znanje i objasniti gradivo, smatraju da gluhi nisu sposobni za ap-

straktno mišljenje, da imaju teškoća sa shvaćanjem svega što nije konkretno.

Ustvari, problem je u tim učiteljima i njihovom neznanju, a ne u nesposobnosti gluhe djece. U bilingvalnim školama u svijetu gluha djeca uče o slavnim gluhim osobama, a to je jako važno za njihovo samopouzdanje, samopoštovanje i sliku o sebi.

Te gluhe osobe su im poti-

caj i uzor. Zato ćemo krenuti na kratko putovanje po dugačkoj stazi gluhih i nagluhih osoba koje su na neki način zadužile svijet. Nalazimo ih u umjetnosti, znanosti, obrazovanju, sportu...

Za pričanje priča o svakom od njih treba puno više od jednog broja časopisa.

Njihove sudbine, volja i nevjerojatni uspjesi ponos su Gluhih cijelog svijeta.

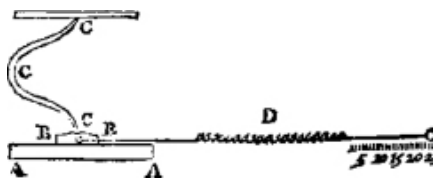
GUILLAUME AMONTOS – OD ZRAČNOG TERMOMETRA DO HIGROMETRA I AMONTOSOVOG ZAKONA

Guillaume Amontons

Rođen je 1663. godine u Parizu. U ranoj dobi je izgubio sluh i smatrao je da mu je gluhoća pomogla u razumijevanju znanosti jer se mogao bolje koncentrirati. Nikada nije išao na fakultet, ali je sam proučavao matematiku, fiziku i mehaniku. Zanimalo ga je i crtanje, mjerenje i arhitektura.

Postao je poznati fizičar i izumitelj. Prvi zračni termometar izumio je Galileo, ali Amontons ga je značajno usavršio – postao je točniji i ispunio ga je živom.

Unaprijedio je i barometar i higrometar. Dao je i veliki doprinos termodinamici, uveo je

termodinamsku skalu. Zbog svoje gluhoće je radio i na izumima za gluhe. Njegov rad, a osobito zakon o plinu, tzv. Amontosov zakon, učinili su ga besmrtnim.

JOSEPH SAUVEUR – GLUHI ČOVJEK JE POSTAVIO TEMELJE ZNANOSTI O ZVUKU

Rođen je gluh 1653. godine u Francuskoj. Kao dijete obožavao je matematiku. Kada je imao 17 godina, ujak mu je odlučio financirati studij filozofije i teologije u Parizu. Međutim, ubrzo je počeo podučavati matematiku članove kraljevskih obitelji, npr. princa Eugena Savojskog i vojvodu Chartresa, nećaka kralja Luisa XIV. Zajedno s učiteljem glazbe Loulieom trudio se plemiću objasniti kako su glazba i matematika povezane.

To je dovelo do toga da je, unatoč svojoj gluhoći, napisao studiju o teoriji glazbe. Ubrzo je počeo predavati matematiku na fakultetu. Oko 1694. godine počinje s Loulieom istraživati „znanost o zvuku“, akustiku – iako nije čuo. Zanimljivo je da je termin „akustika“ gluha osoba uvela u suvremeni znanstveni jezik!

Izumio je monokord (spravu za ispitivanje zakona titranja žica, koja služi za matematičko određivanje glazbenih intervala) i ehometar (uređaj za mjerenje trajanja zvukova i određivanje mikro intervala unutar oktave). Izabran je za člana Francuske kraljevske akademije znanosti. Dva puta se ženio, a jedan sin je bio gluh.

JOHN GOODRICKE – GLUHI ASTRONOM

Gluhi astronom John Goodricke rođen je u Nizozemskoj 1764., ali je većinu života proveo u Engles-

koj. Sluh je izgubio u petoj godini. Od osme godine pohađao je školu za gluhe u Edinburghu. Diplomirao je na poznatoj akademiji u Warringtonu.

Najzaslužniji za razumijevanje zvijezde Algol je Goodricke. U dobi od 18 godina prvi je uočio periodičnost promjene sjaja, a onda je taj period i točno izmjerio. Njegova pretpostavka da tu promjenu izazivaju okultacije zvijezda (prijelazi i pomrčine) pokazala se točnom. Također je otkrio da je Algol binarna zvijezda, tj. da se sastoji od dvije zvijezde koje se okreću jedna oko druge.

John Goodricke

Godine 1784. otkrio je deltu Cefeje, prvu Cefeidu, varijabilnu zvijezdu. Astronomi su bili fascinirani njegovim otkrićima. Dobio je najveća priznanja, a malo prije smrti izabran je za člana Kraljevskog društva. Nažalost, umro je vrlo mlad, u 21. godini, od upale pluća zbog stalne izloženosti hladnoći pri promatranju zvijezda.

ANDERS GUSTAF EKEBERG – OTKRIO TANTAL

Rođen je 1767. u Švedskoj. U djetinjstvu je obolio od jake upale uha i postao nagluh, a s vremenom je oglušio.

U školi je pokazivao velik talent za matematiku i kemiju. Od školskog doba obožavao je grčke mitove. Studirao je na akademiji u Uppsali. Otkrio je 1802. godine kemijski element Tantal. Budući da se nije otapao u kiselini nazvao ga je po grčkom mitu o Tantalu koji nije mogao piti, iako je do brade bio uronjen u vodu.

Andres Gustaf Ekeberg

Izabran je za člana Kraljevske švedske akademije znanosti. Osim što je bio znanstvenik, Ekeberg je bio i pjesnik. Godine 1801. napisao je pjesmu za kralja nevidljivom tintom. Kada je kralj zagrijao papir, pokazala se pjesma napisana plavim slovima. Pisao je o svojim najvećim ljubavima – znanosti i umjetnosti i o svojim snovima o svijetu bez ratova. Nažalost, umro je u dobi od 46 godina, prije nego što je njegovo otkriće Tantara priznato.

LAURENT CLERC – APOSTOL OBRAZOVANJA GLUHIH

Rođen je 1785. u Francuskoj. Kad je imao godinu dana, ostavili su ga nakratko samog u stolici pored kamina. Pao je i opekao lice na vatri. Svoje ime na znakovnom jeziku dobio je po ožiljku na licu – kažiprst i srednjak dva puta okružujući desnu stranu obraza. Roditelji su mislili da je zbog te nezgode oglušio, međutim, vjerojatno je rođen gluh.

U dobi od 7 godina majka ga je odvela liječniku zbog gluhoće. Nakon dva tjedna bolnih injekcija tekućine u uši, vratio se kući i dalje gluh. U ranom djetinjstvu lutao je prirodom, brinuo o kravama, puranima i konjima. Nije išao u školu i nije naučio pisati. Braća i sestre komunicirali su s njim tzv. kućnim znakovima – znakovima koji su više sličili pantomimi, ali su se s vremenom sve više skraćivali i usavršavali.

Kada je imao 12 godina, njegov ujak, po kojem je dobio ime, upisao ga je u školu za gluhe u Parizu. To je bila prva škola za gluhe u svijetu, a osnovao ju je svećenik L'Eppe i u njoj se koristio znakovni jezik. Po modelu te škole osnovane su stotine škola za gluhe.

Clercov prvi učitelj, Jean Massieu, imao je 25 godina i također je bio gluh. Postali su veliki prijatelji. Clerc je dobro napredovao u školi. Pomoćni učitelj Margaron želio ga je naučiti govoriti, ali Clerc nije uspijevaao dobro izgovarati neke glasove. To je učitelja jako ljutilo pa ga je jednom prilikom snažno udario po bradi. Clerc se ugrizao za jezik i počeo plakati.

Nakon osam godina školovanja postao je tutor, a godinu kasnije zaposlen je kao učitelj. Godine

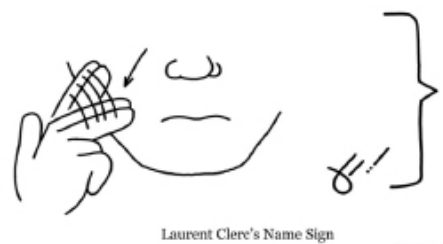
1815. Clerc i Massieu, zajedno s ravnateljem Siscardom, odlaze u Englesku držati predavanja o svojim metodama učenja.

Na jednom od predavanja bio je prisutan Amerikanac Thomas Hopkins Gallaudet. Gallaudet je bio zabrinut što u Americi ne postoje škole za gluhe pa je otputovao u Europu naučiti tehnike učenja gluhe djece.

Laurent Clerc

Clerc, Massieu i Siscard pozvali su Gallaudeta u Pariz gdje se upoznao s metodom korištenja znakovnog jezika u obrazovanju gluhih. Gallaudet je bio impresioniran Clercovom vještinom podučavanja gluhih učenika i pozvao ga je u Ameriku da mu pomogne osnovati školu za gluhe.

Clerc je u to doba imao samo 28 godina. 18. lipnja 1815. godine, Clerc i Gallaudet otputovali su u Ameriku, a putovanje je trajalo 52 dana. Gallaudet je to dugačko putovanje iskoristio da ga Clerc podučava francuski znakovni jezik, a on je Clerca učio engleski.

U Americi je Clerc održao puno predavanja i uspjeli su prikupiti dovoljno novaca za otvaranje prve škole za gluhe. Gallaudet je bio ravnatelj, a Clerc glavni učitelj.

Vjenčao se za bivšu učenicu Elisabeth Boardman, nakon godinu dana dobili su kćer, a kasnije još šestero djece. Clerc nije učio samo gluhu djecu, već je podučavao nastavnike, gluhe i čujuće.

Mnogi njegovi učenici postali su uspješni ljudi i vođe gluhih. Za vrijeme Clercova života otvoreno je više od 30 škola za gluhe po Americi i Kanadi. Iako Clerc nikada nije pohađao fakultet, dobio je brojne počasne diplome za svoj rad na obrazovanju gluhih.

Francuski znakovni jezik koji je Clerc koristio u Americi, postepeno se nadopunjavao modificiranim znakovima i znakovima gluhih Amerikanaca i tako je nastao američki znakovni jezik. Zbog Clerca postoje velike sličnosti u američkom i francuskom znakovnom jeziku.

U mirovinu je otišao u dobi od 73 godine, ali i dalje se borio za obrazovanje gluhe djece na znakovnom jeziku. Clerc je umro u dobi od 83 godine. On je prva gluha osoba koja je držala predavanje pred američkim kongresom i susrela se s predsjednikom Amerike. Bio je

jedan od najvećih gluhih ljudi svih vremena.

LEO LESQUEREUX – GLUHI PALEOBOTANIČAR, PRVI ČLAN AMERIČKE NACIONALNE AKADEMIJE ZNANOSTI

Rođen je u Švicarskoj 1806. Majka mu je bila gluha, izgubila je sluh nakon jake upale uha.

On je iz istog razloga počeo gubiti sluh, a s vremenom je oglušio. Kao dijete obožavao je planinarenje i šetnje po šumama.

U sedmoj godini pao je s planine, a mjesto s kojeg je pao nazvano je „Lesquereuxova stijena“. Pronašli su ga kako visi s grana drveta, činilo se da je mrtav.

Leo Lesquereux

Ipak se oporavio nakon nekoliko tjedana. Postao je profesor francuskog jezika, a uskoro i ravnatelj. Nakon što je potpuno izgubio sluh odlučio je posvetiti se obiteljskom poslu izrađivanja satova. Međutim, ljubav prema prirodi bila je jača. Iako nije bio znanstvenik, bavio se proučavanjem biljaka i močvara.

Vjenčao se za barunicu Sophiu od Eisenacha, kćer bliskog prijatelja slavnog pisca Goethea. Dok je

lutao po prirodi i proučavao bilje znao je po nekoliko noći spavati na travi, nepokriven. Preselio je s obitelji u Ameriku. Imao je problema s nalaženjem posla zbog gluhoće. Pomagao je znanstvenicima u istraživanju biljaka i mahovine, a počeo je objavljivati i vlastite radove. Otkrio je 110 novih biljaka. Napisao je knjigu u kojoj je opisao 900 različitih vrsti mahovine. Također se bavio davanjem imena fosilima. Neki ga smatraju osnivačem paleobotanike u Americi.

Poznata je njegova izjava: „Moja gluhoća odvojila me od svega što nije povezano sa znanosti, živio sam s prirodom, stijenama, drvećem, cvijećem. Oni poznaju mene, ja poznajem njih...“ Prvi je izabrani član Nacionalne akademije znanosti (1864), najvećeg priznanja za znanstvenike u Americi. Umro je u dobi od 83 godine.

ADALBERT LAMPE – GLUHI ZAČETNIK OBRAZOVANJA GLUHIH U HRVATSKOJ

Adalbert Lampe

Adalbert Lampe

Adalbert Lampe rođen je 1842. godine. Imao je 9 godina kad je otišao u školu za gluhe u Austriji. Živio je osam godina u Beču, zajedno sa starijom gluhom sestrom. Učio je za kaligrafa (pisar krasopisom), što je u prošlosti bilo vrlo cijenjeno zanimanje. Nakon završetka

Zemaljski zavod u Zagrebu

školovanja vratio se u Zagreb. Dobio je posao prepisivača u Vladi. Nikada nije ni sanjao da će postati učitelj gluhe djece.

Slučajno se dogodilo da je on otvorio prvu školu za gluhe u Hrvatskoj. Naime, nakon što se vratio iz Beča, neki roditelji pozvali su ga kući da upozna njihovu gluhu djecu. Jednog dana pozvala ga je majka gluhog devetogodišnjeg dječaka. Molila ga je za savjet jer je škola za gluhe u Beču odbila primiti njezinog sina na školovanje. Lampe ga je počeo podučavati. Dječak je brzo napredovao.

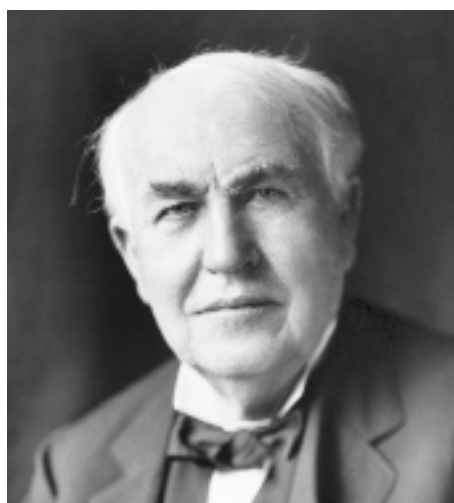
Lampe je odlučio pokazati javnosti njegov napredak i pomoći da se gluha djeca počnu školovati. Komisija je ispitivala dječaka i ocjenjivala rad učitelja Lampea. Dječak Ivan Smole postigao je odličan uspjeh.

Kad je odrastao, postao je poznati slikar i predsjednik Saveza gluhih. Lampe je svojim uspjehom stekao ugled i priznanje.

Godine 1885. dobiva dozvolu za otvaranje privatne škole za gluhe. Učenike je podučavao na znakovnom jeziku. Pod utjecajem Milanskog kongresa koji je zabranio korištenje znakovnog jezika u školama i doveo do tzv. mračnog

doba u obrazovanju gluhih, uvodi se oralna metoda i ukida Lampeova škola. Međutim, on i dalje nastavlja podučavati gluha djecu privatno.

THOMAS ALVA EDISON – ČOVJEK KOJI JE IZUMIO 20. STOLJEĆE

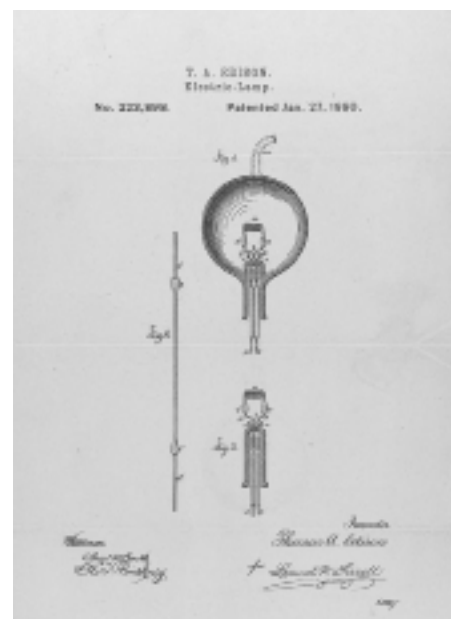

Thomas Alva Edison

Rođen je 1847. u Americi. Bio je najmlađi od 7 braće i sestara. Bio je nagluh, kao i njegov otac, a kasnije i njegov sin. U tinejdžerskoj dobi sluh mu je još više propao i neki izvori navode da je potpuno oglušio. Nakon nekoliko mjeseci izbacili su ga iz škole jer su ga smatrali zaostalom. Majka ga je

podučavala kod kuće. Kasnije se sam obrazovao i izvodio eksperimente u podrumu roditeljske kuće. Nikada nije išao u tehničku školu ili na fakultet. Uvijek je govorio da je za njegovo obrazovanje najviše zaslužna njegova majka.

Tijekom života patentirao je 1093 izuma. Izumio je električni aparat za brojanje glasova na izborima, fonograf, telegraf, megafon, akumulator, stroj za pisanje, stroj za umnožavanje, kinematograf, žarulju s užarenom niti, mikrofonski uređaj s ugljenim zrnima...

Za svoj prvi izum – fonograf, dobio je 40.000 \$ koje je uložio u osnivanje svog laboratorija u New Jerseyu. Radio je 21 sat na dan, malo je spavao, gotovo nikad kod kuće, već na podu laboratorija ili za radnim stolom. Rijetko je jeo, najčešće komad pite i šalicu kave, a rijetko se i prao.

Nije imao vremena za takve stvari! Zašto nije izumio slušno pomagalo? Čini se da mu nije smetalo što ne čuje, izjavljivao je da mu

gluhoća pomaže da se bolje koncentrira. Umro je u dobi od 84 godine. Par dana nakon njegove smrti, cijela Amerika je na minutu prigušila svjetla u znak počasti.

OLIVER HEAVISIDE - MATEMATIČKI GENIJ

Rođen je 1850. u Engleskoj. Kao dijete prebolio je šarlah, nakon čega je postao nagluh. S vremenom mu je sluh bio sve slabiji. Bio je jedan od pet najboljih učenika u svojoj generaciji.

Oliver Heaviside

Napustio je školu u dobi od 16 godina i sam se obrazovao u području telegrafije i elektromagnetizma. Radio je jedno vrijeme kao operater na telegrafu, najprije u Danskoj, a kasnije u Engleskoj.

U slobodno vrijeme je učio. Ubrzo daje otkaz i cijeli život usmjerava na učenje. Dao je ogroman doprinos matematici, fizici i elektrotehnici. Dogodilo se da su zasluge za neka njegova otkrića pripale drugima.

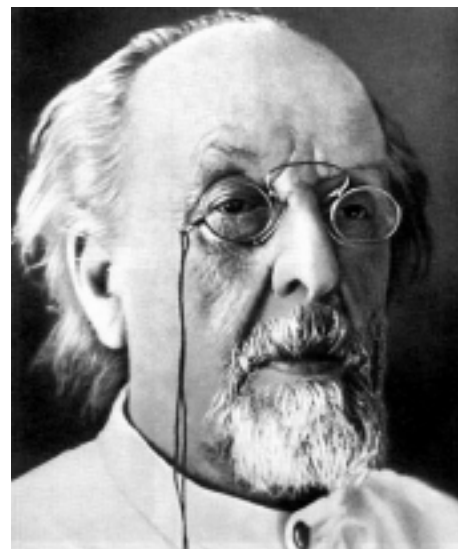
Kada je to otkriveno, ponuđena mu je odšteta u zamjenu za njegova izumiteljska prava. On je tražio da u potpunosti priznaju njegov rad, što nije prihvaćeno pa je živio u velikom siromaštvu. Napokon, 1891. godine, dobiva priznanje za svoj doprinos matematičkom opisu elektromagnetizma i postaje član Kraljevskog društva. Godine 1902. iznosi pretpostavku ionosfere koja danas nosi njegovo ime (Kennelly-Heavisideov sloj).

Postojanje ionosfere potvrđeno je 1923. godine. Počasni doktorat dobiva 1905. godine. Nikada nije osnovao obitelj. Stalno je bio u sukobu s drugim znanstvenicima. Međutim, njegov je rad izmijenio razvoj fizike i matematike. Utemeljio je matematičke metode elektrotehnike. Pravo priznanje za veličinu i značaj svog rada dobiva tek nakon smrti.

KONSTANTINT SIOLKOVSKY – OTAC ASTRONAUTIKE

Konstantin Tsiolkovsky rodio se 1857. godine u Rusiji. Nazivaju ga „ocem raketnog pogona“ i „ocem svemirskih letova“. Imao je sedamnaestoro braće i sestara. Izgubio je sluh s deset godina, nakon bolesti. Sve manje se družio s vršnjacima i imao je velike probleme u školi, a zbog gluhoće su ga iz nje i izbacili. Majka ga je podučavala kod kuće. Volio je čitati i pročitao je sve knjige iz tatine biblioteke.

Još kao malo dijete bio je očaran letenjem, proučavao je let ptica i leptira. Najviše su ga zanimala fizika, matematika i astronomija. Sa 16 godina otišao je živjeti u Moskvu, gdje je svakodnevno odlazio u knjižnicu. Upoznao je ruskog znanstvenika koji mu je pomogao da u knjižnici dobije sobu za učenje.

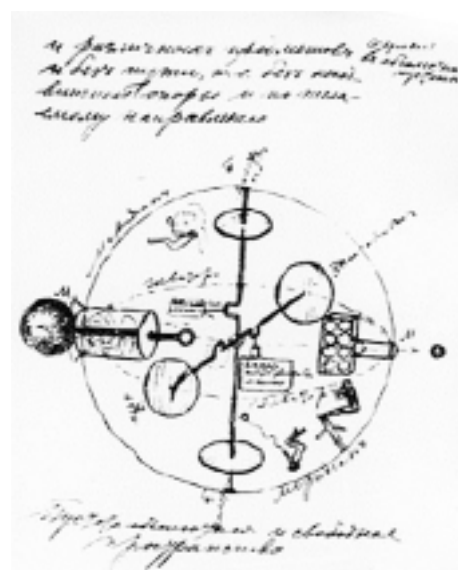

Konstantint Siolkovsky

Imao je 17 godina kad je počeo maštati o putovanju u Svemir. Sav novac koji je imao trošio je na materijale za eksperimente pa je tri godine jeo samo crni kruh. Poslije nekoliko godina vratio se kući i počeo podučavati matematiku.

U to vrijeme započeo je znanstvena istraživanja o pokretanju raketa.

Vjenčao se i imao sedmoro djece. Postao je poznati znanstvenik. Pisao je o svemirskim putovanjima, sanjao o budućnosti ljudi i osvajanju Svemira.

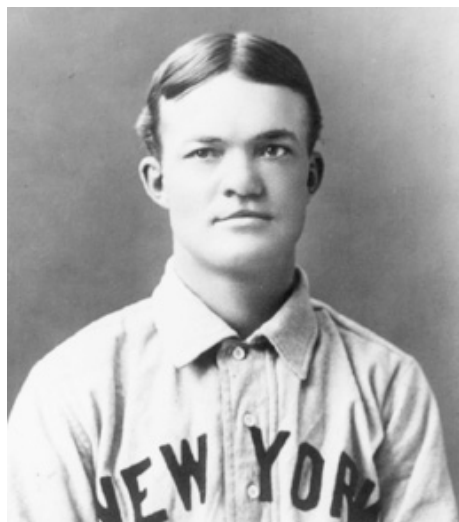
Mislio je da će u budućnosti ljudi živjeti na drugim planetima. Napisao je velik broj znanstvenih radova i nekoliko znanstveno-fantastičkih

priča. Postao je poznat u cijelom svijetu. Njegovi snovi postali su stvarnost kada su ljudi otputovali na Mjesec. Jedan krater na Mjesecu nazvan je njegovim imenom. Smatrao je da je za njega bolje što je gluhi jer je zbog gluhoće želio drugima i sebi dokazati da je bolji i pametniji, bez obzira na to što ne čuje. Njegova rodna kuća u Rusiji pretvorena je u muzej, a ruski učenici o njemu uče u školi. Podignut mu je spomenik, napravljena je medalja s njegovim likom, a nalazi se i na poštanskoj marki.

WILLIAM ELLSWORTH (DUMMY HOY) – IZMISLIO SIGNALE U BEJZBOLU

Rođen je 1862. u Americi. Oglušio je u trećoj godini od meningitisa. Završio je školu za gluhe u Ohio. Otvorio je postolarsku radionicu u svom rodnom gradu, a vikendima je igrao bejzbol.

William Ellsworth
Profesionalnu karijeru u bejzbolu

započeo je u 24. godini. Bio je odličan igrač, igrao je u nekoliko prvoligaških klubova. Navijači su ga obožavali, kao i suigrači jer je bio izuzetno dobar i pošten čovjek. O njemu je 2007. godine snimljen film „Dummy Hoy: gluhi heroj“, a glumio ga je gluhi glumac. Suigrače je naučio znakovni jezik, što im je jako koristilo u igri.

Na njegovu spektakularnu igru navijači bi ustajali na tribinama i vrtili dlanovima aplauzom gluhih. Iako je bio legendarni igrač, Hoy je ušao u povijest sporta zbog toga što je uveo signale znakovima u bejzbol. Ti znakovi nisu koristili samo njemu kao gluhoj osobi već i ostalim igračima te sucima, a često se koriste i za zavaravanje protivnika.

Osim u bejzbolu, znakovi se koriste i u softballu. U dobi od 42 godine kupio je mljekaru i time se bavio 20 godina. Za vrijeme Prvog svjetskog rata bio je direktor kadrovske službe za nekoliko stotina gluhih zaposlenika u firmi Goodyear, poznatoj po proizvodnji automobilskih guma. Bio je trener Goodyear Silents bejzbol kluba i brojnih drugih bejzbol klubova gluhih.

Znakovi koje je Hoy izmislio koriste se i danas u cijelom svijetu. Umro je od moždanog udara u dobi od 99 godina, 5 mjeseci i 8 dana.

ANNE JUMP CANNON – NAJVEĆI DOPRINOS MOD- ERNOJ ASTRONOMIJI U PODRUČJU SPEKTRALNE KLASIFIKACIJE ZVIJEZDA

Rođena je 1863. godine u Americi. Njezina majka voljela je proučavati zvijezde, a taj interes je prenijela i na kćer. Oglušila je kao dijete nakon čestih prehlada i šarlaha. Anne

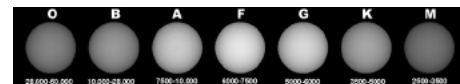
je studirala fiziku. Imala je dva brata i četiri polubrata.

Anne Jump Cannon

Nakon diplome nastavila je studirati astronomiju. Zaposlila se u harvardskom opservatoriju gdje je za razvrstavanje fotografija zvijezda bila izuzetno slabo plaćena, oko pola centa po satu. Međutim, profesor kod kojeg je radila ubrzo je uočio njezinu inteligenciju i zaposlio je kao asistenticu.

Otkrila je 300 varijabilnih zvijezda, svrstala je 350.000 zvijezda u grupe. Grupe je nazvala slovima O, B, A, F, G, K i M. Njezina kolegica, koja je isto bila gluha (oglušila je nakon studija), Henriette Swan Leavitt, otkrila je da su zvijezde koje se nalaze u istoj skupini slične boje.

Anne Jump Cannon je za svoj rad dobila brojne nagrade, a danas astronomi dobivaju nagradu nazvanu njoj u čast.

doktorat Oxforda i prva žena koja je bila voditelj Američkog astronomskeg društva. Klasifikacija zvijezda koju je ona osmislila i danas je najpopularniji način razvrstavanja zvijezda.

Bila je nominirana za Nacionalnu akademiju znanosti, ali nisu je primili zbog gluhoće! Nikada se nije udavala, ali je uživala biti teta svojim nećacima. Njezin život i rad postao je inspiracija i poticaj ženama tog doba da uđu u svijet znanosti.

RADMOND GRANVILLE – SLAVNI GLUHI SLIKAR KOJI JE UČIO GLUMITI CHARLIEJA CHAPLINA

Radmond Granville

Rođen je u Americi 1871. godine. Oglušio je u dobi od dvije i pol godine od šarlahu. Pohađao je školu za gluhe u Kaliforniji. Tamo je uočen i potican njegov veliki slikarski talent. U školi je učio i pantomimu. Nakon završetka školovanja upisao je školu za dizajn u San Franciscu. Dobio je velika priznanja za svoj rad.

Slavnog slikara Piazzonija naučio je američki znakovni jezik i bili su prijatelji cijeli život.

Kalifornijska škola za gluhe dodijelila mu je stipendiju za studij slikarstva na likovnoj akademiji u Parizu, a jedna njegova slika bila je izložena u pariškom Salonu u kojem su izlagali najveći svjetski umjetnici. Vratio se u Ameriku, živio je u Los Angelesu. Slavni su njegovi prekrasni pejzaži čudesnih boja. Vjenčao se za gluhu ženu i imali su troje djece.

Radmond i Charlie Chaplin

U Los Angelesu mu je prijatelj postao Charlie Chaplin koji je bio očaran znakovnim jezikom i zamolio je Granvillu da mu pomogne u usavršavanju njegove glumačke tehnike. Gluha osoba podučavala je najveću zvijezdu komedije i nijemog filma!

RUTH BENEDICT – SLAVNA ANTROPOLOGINJA

Rođena je 1887. u New Yorku. Majka joj je bila učiteljica, a otac homeopatski liječnik i kirurg. Umro kad je imala dvije godine. Majka se nikada nije oporavila od iznenadne smrti supruga pa je Ruth bila ljuta na nju jer joj se zbog tuge nije posvećivala. Osjećala se kao da je izgubila oba roditelja. Majka nije primijetila da djevojčica ne čuje, mislila je da ima problema s pažnjom i da je neposlušno, „zločesto“ dijete.

Ruth Benedict

Tek kasnije je otkriveno da je djevojčica nagluha.

Bila je vrlo nesretna kao dijete, mislila je da je nitko ne razumije. Pokušala je nositi slušna pomagala, ali nije se mogla naviknuti na njih.

Diplomirala je englesku književnost. Udala se i ubrzo razvela. Nakon toga je studirala antropologiju na sveučilištu Columbia. Doktorirala je i ostala raditi na fakultetu.

U početku je proučavala indijansku kulturu. Postala je poznata antropologinja.

Smatrala je da joj je gluhoća pomogla da se usmjeri na ono što vidi, a ne na ono što čuje. Proučavala je i azijske i europske kulture. Najviše ju je zanimalo utjecaj kulture na ljudsko ponašanje. Smatralo se da je bila u ljubavnoj vezi s antropologinjom Margaret Mead. Ruth Benedict i Margaret Mead su najslavnije svjetske antropologinje.

Njih dvije su u to doba bile primjer i dokaz da i žene mogu biti uspješne znanstvenice. Ruth Benedict bila je predsjednica Američkog

antropološkog društva, objavila je velik broj znanstvenih radova i vrlo utjecajne knjige. Smatra se začetnicom kulturalne antropologije.

OLAF HASSEL – ASTRONOM AMATER PO KOJEM SU NAZVANE DVIJE ZVIJEZDE

Rođen je 1898. u Norveškoj. Roditelji su otkrili da je gluh kad je imao godinu dana. Pohađao je školu za gluhe. Učio je za dizajnera, a umjetnost ga je jako zanimala. Njegovi roditelji željeli su da radi na njihovoj farmi. Počela ga je zanimati astronomija još dok je pohađao školu. Priključio se grupi promatrača zvijezda. Nije se školovao za astronoma. Bio je presretan kad je farma na kojoj je živio dobila električnu energiju pa je noću mogao čitati knjige o astronomiji.

Olaf Hassel

Jedne noći na nebu je ugledao zvi-

jezdu koju prije nije uočio. Nije mogao nazvati opservatorij jer je bio gluh pa je nestrpljivo čekao jutro da ih obavijesti. Bila je to kometa. Nazvana je po njemu i po još dva astronoma koji su je ugledali: „Jurlof-Achmarof-Hassel“. Hassel je bio aktivan u zajednici gluhih i komunicirao je norveškim znakovnim jezikom. Podučavao je gluhe astronomiji.

Nakon otkrića komete zaposlio se u meteorološkom institutu. Otkrio je i tzv. novu (promjenjivu zvijezdu) nazvanu „Nova Hercules 1960 (Hassel)“.

GERTRUDE EDERLE – PRVA ŽENA KOJA JE PREPLIVALA ENGLJSKI KANAL

Slavna plivačica rođena je 1905. godine u New Yorku. U djetinjstvu počinje gubiti sluh. Počela se baviti plivanjem u dobi od 15 godina. Odmah je počela obarati rekorde – u to doba bila je plivačica koja je postigla najviše rekorda, od 1921. do 1925. oborila je čak 29 rekorda. Sudjelovala je na Olimpijskim igrama u Parizu, a njezin tim osvojio je tri medalje i oborio jedan svjetski rekord.

Gertrude Ederle

Dvije godine kasnije postala je prva žena koja je ikada preplivala Engleski kanal. Do tada ga je preplivalo samo 5 muškaraca. Stručnjaci su tvrdili da je nemoguće da ga žena prepliva. Nakon što ga je preplivala, postaje jedna od

najvećih sportskih zvijezda toga doba.

Dočekuju je tisuće ljudi, a tadašnji američki predsjednik nazvao ju je „najboljom djevojkom Amerike“ i ugostio u Bijeloj kući. Njezin rekord oboren je tek 1950. Zvali su je „kraljica valova“.

Nakon završetka sportske karijere postaje učiteljica plivanja u školi za gluhe. Uživala je raditi s gluhom djecom. Nakon što ju je zaručnik ostavio zbog gluhoće doživjela je veliko razočaranje i nikada se nije udala. Umrla je u dobi od 98 godina. Rekreativski centar na Manhatanu nazvan je njezinim imenom.

LEROY COLOMBO – GLUHI HEROJ KOJI JE SPASIO 907 LJUDSKIH ŽIVOTA

LeRoy Colombo, dijete talijanskih imigranata, rođen je 1905. u Americi. U dobi od 7 godina oglušio je zbog meningitisa. Jedno vrijeme nakon bolesti bio je paraliziran od struka na niže, ali braća su ga poticala na plivanje da ojača noge i nakon godinu dana opet je hodao. Osim toga, shvatio je koliko voli biti u vodi. Kad su ga roditelji poslali u teksašku školu za gluhe u Austinu, gotovo da nije izlazio iz bazena.

Tijekom šest godina školovanja oborio je nekoliko rekorda u brzini plivanja i u daljinskom plivanju. Za vrijeme posjeta roditeljima prvi put je spasio ljudski život na plaži u Galvestonu. Imao je samo 12 godina! Nakon završetka školovanja u Austinu, vratio se kući. Počeo je surfati na lokalnim plažama i postao je jedan od prvih surfera

u tom području. Postao je profesionalni spasilac 1923., iako je i prije spasio nekoliko ljudi. Bio je nevjerojatan plivač. Godine 1927. preplivao je Meksički zaljev (15 milja) za 11 sati. Većina drugih plivača nije ga uspjela preplivati, odustajali su ili zbog grčeva u mišićima ili zbog meduza.

Leroy Colombo

Za vrijeme trke duge 11 milja uzduž rijeke Mississippi, iskočilo mu je rame nakon 8 preplivanih milja pa je utrku dovršio plivajući samo s jednom rukom. Spasio je dva člana posade nakon što se zapalio remorker, plivajući ispod zapaljenog ulja kako bi im spasio život. Jesu li se ljudi ponašali prema LeRoyu kao prema heroju? Baš i nisu. Otac dvije djevojčice koje je spasio od utapanja dao mu je u znak zahvalnosti dvije limenke piva. Nakon što je spasio dječaka, prolaznik mu je dao jedan dolar. Međutim, novac mu nije bio važan.

Tijekom svoje karijere spasitelja spasio je 907 ljudi u vodi i na kopnu te ušao u Guinnessovu knjigu rekorda. Bio je poznat kao draga i duhovita osoba. Nitko od članova njegove obitelji nije naučio znakovni jezik.

U životu je trpio diskriminaciju zbog gluhoće. Povezanost sa zajednicom gluhih i plivanje bili su

mu najvažnije stvari u životu.

Nakon što je u dobi od 62 godine zbog problema sa srcem otišao u mirovinu, i dalje je svakodnevno plivao, sve do smrti, uvijek na oprezu treba li nekome pomoći. Danas se često koristi njegov primjer kada se bori protiv diskriminacije gluhih kojima se zabranjuje da postanu spasitelji jer ne mogu čuti pozive u pomoć. Međutim, dobrog spasioca odlikuje odlična sposobnost vizualnog zapažanja, a ne sposobnost sluha. Njemu u čast, postavljena je ploča na plaži u Galvestonu, održava se plivačko natjecanje njemu u čast, a plivački centar nosi njegovo ime.

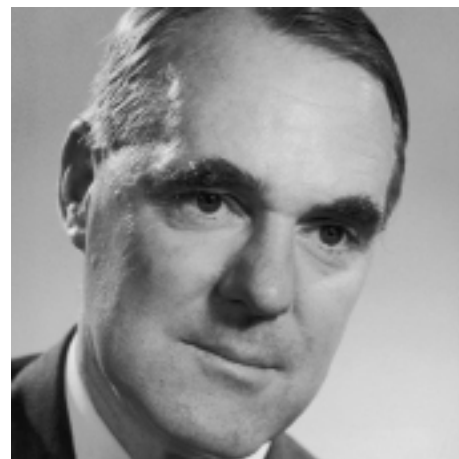
SIR JOHN WARCUP CORNFORTH – GLUHI NOBELOVAC

Cornforth je rođen u Australiji 1917. godine. Rano ga je počela interesirati znanost pa sam stvara svoj laboratorij kod kuće u dobi od 14 godina. Postepeno je gubio sluh zbog otoskleroze. Završio je srednju školu sa 16 godina i upisao fakultet na kojem je diplomirao s najvećim počastima, iako je u to doba bio potpuno gluh i nije uopće mogao pratiti predavanja.

Studirao je organsku kemiju, na što ga je usmjerio odličan mladi školski učitelj koji je prepoznao njegov veliki talent i smatrao da mu gluhoća neće biti prepreka u učenju kemije.

Doktorirao je u Engleskoj, na Oxfordu. Svake godine davane su

samo dvije stipendije za doktorat, a dobili su ih on i Rita Harradence, za koju se kasnije oženio.

John Warcup Cornforth

Njegov istraživački rad je značajno doprinio pročišćavanju i koncentraciji penicilina. Kasnije se posvećuje proučavanju kolesterola. Nobelovu nagradu dobiva 1975. godine. Bio je sveučilišni profesor. Njegov glavni suradnik bila je njegova supruga s kojom ima dvoje djece. Ona mu je pomagala u komunikaciji i bila najveća životna podrška.

Nobelova nagrada

ROBERT WEITBRECHT – IZUMITELJ TELEFONA ZA GLUHE I GEIGEROVOG BROJAČA

Rođen je gluh 1920. godine u Kaliforniji. Kratko vrijeme pohađao je školu za gluhe, a nakon toga je nje ga i još jednog gluhog dječaka učio privatni učitelj kod kuće. Nakon što

je njegov učitelj umro, upisao se u redovnu školu u kojoj se osjećao osamljenim i neprihvaćenim zbog ismijavanja učenika.

Robert Weitbrecht

U školi razvija ljubav prema zviždama, a u dobi od 18 godina dobiva Bausch and Lomb nagradu za znanost za svoj izum reflektirajućeg teleskopa. Diplomirao je astronomiju na sveučilištu Berkeley u Kaliforniji, a magistrirao na čikaškom sveučilištu.

Nakon diplome upoznaje gluhog mladića koji ga je naučio znakovni jezik. Još kao srednjoškolca zanimala ga je radiotelegrafija. Morseovom abecedom komunicirao je putem radija s čujućim osobama.

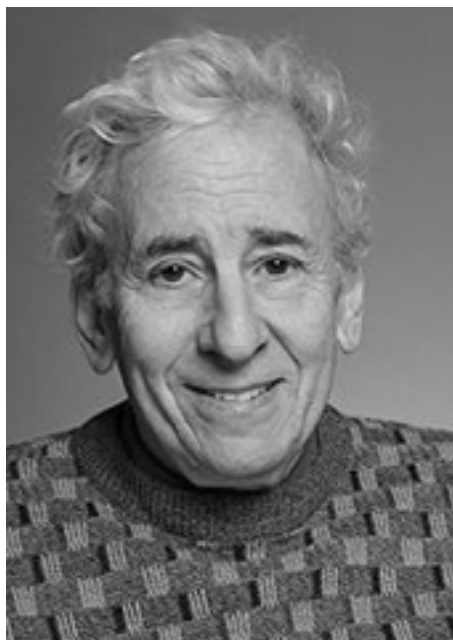

Radio je kao fizičar u sveučilišnom laboratoriju i kao elektroničar u mornaričko-zračnom raketnom centru. Izumio je moderan Geigerov brojač –

uređaj za mjerenje radioaktivnosti. Na zahtjev gluhih koji su bili upoznati s njegovim radom izumio je telefon za gluhe.

S obzirom na to da je za to bila potrebna neka vrst modema, možemo reći da je on „otac modema“. Bio je pilot. Poginuo je od udara automobila dok je prelazio ulicu sa svojim psom. Weitbrecht će zauvijek ostati zapamćen kao gluhi znanstvenik koji je svojim izumom telefona s tipkovnicom olakšao život milijunima gluhih širom svijeta.

FRANK HOCHMAN – OTVORIO PUT GLUHIM LIJEČNICIMA U AMERICI

Frank Hochman

Rođen je u New Yorku 1935. Od rođenja je bio gluhi. Pohađao je školu za gluhe. Diplomirao je biologiju, a bavio se i kemijom i fizikom. Radio je u nekoliko bolnica kao kemičar, u laboratorijima i bankama krvi. Međutim, nije bio zadovoljan sa svojim poslom. Njegov san je bio postati liječnik. Mnogi medicinski fakulteti su ga odbili zbog gluhoće. Konačno, uspio je upisati medicinski fakultet na sveučilištu Rutgers. Mučio se s

očitanjem i posuđivao bilješke od drugih studenata.

Jednom prilikom pristupio je profesoru kojeg nije mogao očitavati i dao mu karticu s ručnom abecedom na čijoj poledini je pisalo: „Dragi profesore, ja sam gluhi student medicine koji žarko želi učiti od Vas. Ali, ako nastavite mumljati i ne gledati u mene tako da Vas mogu očitavati, završit ću na cesti prodavajući ovakve kartice“.

Nakon što je postao liječnik, želio je liječiti gluhe pa je počeo raditi u blizini škole za gluhe u Fremontu. Komunicirao je znakovnim jezikom i bio dobar u očitavanju s usana. Koristio je poseban stetoskop koji mu omogućava da osjeti otkucaje srca. Bio je prva od rođenja gluha osoba koja je završila medicinu u Americi.

Njegov značaj je što je otvorio vrata studija medicine drugim gluhim u Americi. Osnovao je udruženje liječnika oštećenog sluha, s ciljem pružanja podrške

gluhim i nagluhim studentima medicine i liječnicima, ali i borbe za prava gluhih pacijenata na kvalitetnu liječničku skrb.

Često je predavao na sveučilištu za gluhe Gallaudet u Washingtonu, kako bi potaknuo gluhe da studiraju medicinu. Njegova je poruka da gluhi mogu uspjeti uz naporan rad, dobre ocjene, upornost i malo sreće.

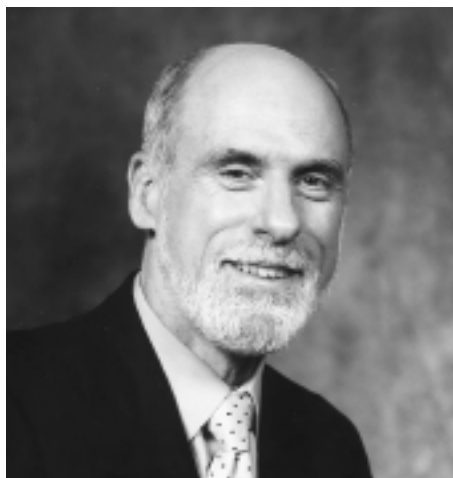
Drugi savjet koji često daje je „Budite svjesni da „stručnjaci za gluhoću“ uvijek govore što gluhi NE MOGU. Ne obraćajte pažnju na njih. Oni vam NE MOGU pomoći!“

VINTON CERF – NAGLUHI OTAC INTERNETA

Rođen je 1940. u Americi. Od rođenja je nagluh. Često ga nazivaju „ocem interneta“. Nakon što je završio studij matematike dobio je

posao u IBM-u.

Nakon dvije godine napustio je posao u IBM-u da bi magistrirao i doktorirao. Nakon toga radi kao profesor na sveučilištu Stanford, jednom od najboljih na svijetu.

Vinton Cerf

Ranih sedamdesetih godina sudjelovao je u stvaranju Arpaneta, preteče današnjeg interneta. Sudjelovao je i u stvaranju TCP/IP protokola za komunikaciju internetom. Frustracija zbog otežane

komunikacije sa suradnicima istraživačima bila mu je glavna motivacija za njegov rad na razvoju internetskih komunikacijskih protokola. Njegova supruga Sigrid je gluha i ima kohlearni implanat. Cerf često podržava programe učenja gluhih učenika programiraju i gost je škola za gluhe i sveučilišta Gallaudet. Od 2005. godine radi za Google, gdje je odgovoran za istraživanje novih aplikacija.

Gluhi mogu sve, samo ne čuti – rečenica je koju je proslavio bivši rektor sveučilišta Gallaudet, King Jordan. Nisu važne uši, važno je ono što je između njih. Zaista, gluhoća nije prepreka postizanju uspjeha, već predrasude i primitivizam ljudi koji čuju ušima, ali ne i mozgom.

Vesna Ivasović

nja - razmišljanja - razmišljanja - razmišljanja - razmišljanja - razmišljanja - razmišljanja -

USPJEŠNE GLUHE OSOBE

Možda su vama poznate gluhe osobe koje su uspješne u svom poslu, možda znate nešto o gluhima koji su završili visoko školovanje, no ponekad treba cijeniti umijeće gluhih osoba koje su s velikim uspjehom dokazale svoje sposobnosti, potencijale i vrijednosti. Možemo reći da su gluhe osobe potakle čujuću okolinu da shvati da gluhi mogu biti vrijedni i kvalitetni kao i čujući.

Mogu li gluhe osobe koje koriste nedovoljno razvijen govor, znakovni jezik i očitavanje s usana

postati uspješne i baviti se poslovima koji zahtijevaju visoko obrazovanje?

Naravno da mogu; pa živimo u 21. stoljeću! Sve gluhe osobe su dokazale svoje sposobnosti kroz povijest, preživjele su sve predrasude, nerazumijevanje i diskriminaciju u društvu - dokazujući svoju prilagodljivost, inteligenciju i integritet.

Gluhe osobe se još uvijek susreću s predrasudama čujuće okoline da su nesposobne za rad, zbog nedovoljne informiranosti o oštećenju sluha te nedostupnosti informacija unatoč modernoj i naprednoj tehnologiji. Općenito u društvu još

nije dovoljno razvijena svijest o pozitivnoj slici gluhih osoba.

Treba biti ustrajan u nečemu i tada se može postići željeni cilj!

Kako su gluhe osobe koje komuniciraju znakovnim jezikom ili koje nemaju razvijen razumljiv govor postale uspješne, završile najviše škole i dobile prestižne poslove?

Mogu li, dakle, gluhi bez govora ili oni koji nemaju razvijen razumljiv govor ili koji imaju djelomično razumljiv govor, uspjeti?

U Hrvatskoj postoje uspješni gluhi koji ne komuniciraju govorom.

Ipak, većina sposobnih, talentiranih gluhih osoba koje nemaju razvijen razumljiv govor nikada ne može pokazati svoje potencijale, vrijednosti i sposobnosti u slučaju odbijanja zapošljavanja osobe s oštećenjem sluha.

Najveća barijera u zapošljavanju osoba oštećena sluha, koju je i najteže ukloniti, je mentalna barijera u glavama pojedinaca.

Ono što je potrebno od čujuće okoline za potrebe gluhih osoba je samo razumijevanje, strpljivost, ljubaznost, dobra volja, poštovanje, plemenitost, suosjećanje, suradnja...

Uvijek treba poticati gluhu osobu da ostvari sve što želi, naglašavajući da gluhoća nije prepreka u tome.

Slijedi samo nekoliko primjera koji potvrđuju da je moguće biti gluha osoba i završiti visoko školovanje, izboriti se za posao i biti uspješan u svojoj struci.

«Imamo pravo i slobodu da budemo jednako izvanredni i jednako izuzetni kao bilo tko drugi!»

«Svi smo teškom mukom išli dalje, naprijed... sve više i više se penjemo. Svaka je borba - pobjeda.»

Angel Naumovski, prof. tjelesne i zdravstvene kulture

Radi u Centru za odgoj i obrazovanje »Slava Raškaj« kao profesor TZK i predaje znakovni jezik. Perspektivna ličnost! On je predsjednik Udruge »Kazalište, vizualne umjetnosti i kultura Gluhih – DLAN« koja bilježi brojne uspjehe. Ta udruga djeluje na razvijanju kreativnosti i samopoštovanja gluhih osoba i većoj dostupnosti umjetničkih i kulturnih događanja zajednici gluhih i nagluhih.

Odgovorni je urednik časopisa »Pljesak jedne ruke«. Uz to, bavi se sportom te je »zlatni« rukometaš.

Udruga DLAN je uspješna u prikazivanju kazališnih predstava na znakovnom jeziku za čujuću i gluhu publiku, zahvaljujući redatelju Naumovskom i gluhim umjetnicima-«glumcima» (Iva Vrbos, Lino Ujčić, Ming Sheng Pi, Lea Starčević, Dušan Došenović...). Bavi se promocijom znakovnog jezika kroz tečajeve znakovnog jezika za čujuće polaznike koje vode Angel Naumovski, prof. TZK, Goran Matijević, ekonomist i Ružica Kežman, prof. defektolog.

Osim kazališta i promocije znakovnog jezika, udruga se bavi poezijom na znakovnom jeziku, kombinacijom plesa i znakovnog jezika (sign dance), vizualnim umjetnostima Gluhih autora, pripovijedanjem priča na znakovnom jeziku, promocijom znakovnog jezika i kulture Gluhih putem kulturnih događanja, radionica, predavanja, tekstova na internetskoj stranici i predstava. Udruga organizira prisustvovanja međunarodnim kongresima gluhih, na koje idu Naumovski, Matijević i Kežman.

Ružica Kežman, prof. defektolog
Radi u Centru za odgoj i obrazovanje »Slava Raškaj« kao profesor defektolog. Prije je predavala sve nastavne predmete nižim razredima osnovne škole, a sad predaje matematiku višim razredima osnovne škole i znakovni jezik učenicima s oštećenjem sluha i čujućim učenicima s komunikacijskim teškoćama.

«Gluh stručnjak može biti izvor motivacije i na neki način uzor gluhim učenicima, pod uvjetom da ima u sebi sve kvalitete dobrog i stručnog radnika.»

Suradnica je u udruzi »DLAN«, vodi tečaj znakovnog tečaja za čujuće studente medicine, psihologije, Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta, Pravnog fakulteta i Fakulteta za socijalni rad. Sudjeluje kao osobni pomagač gluhim učenicima i pristupnicima s teškoćama u razvoju na ispitu državne mature preko Nacionalnog centra za vanjsko vrednovanje obrazovanja.

Durdica Šakić, viši dizajner za tekstil i odjeću

Radi u strukovnoj školi Centra za odgoj i obrazovanje »Slava Raškaj« kao stručni učitelj tekstilne struke. Voditeljica je plesne radionice za učenike strukovne škole. Bavi se i likovnom umjetnošću, slikanjem u slobodno vrijeme, kao i aktivnostima likovne kolonije.

Irena Klanac, dipl. iur

Radi kao načelnica Odjela Ministarstva pravosuđa Republike Hrvatske.

Velik je uspjeh što radi na takvom radnom mjestu gdje je izuzetno važna komunikacija sa čujućim ljudima.

Mladen Kraljević, dr. med. dent. Unatoč oštećenju sluha Mladen Kraljević je vrhunski stomatolog, specijalist dentalne patologije i endodoncije. Pacijentima nakon složenijih zahvata šalje SMS-ove da provjeri kako se osjećaju.

«Ne mogu čuti ako pacijenti vrište od bola. Ali to nije nikakav problem, dogovorio sam se s njima da u takvim situacijama dignu ruku. Ali ni ne moraju mi reći, jasno vidim bol na njihovim licima.»

Vanda Šagovac

Prvi je licencirani turistički vodič za gluhe osobe u Hrvatskoj te želi povezati elemente kulture i turizma s gluhom populacijom. Ona predsjedava Udrugom za kulturu osoba oštećena sluha «Svijet tišine».

Ta udruga se pokazala uspješnom na brojnim međunarodnim natjecanjima gluhih slikara u Italiji, na kojima su oni pokazali svoje umijeće i osvojili nagrade. Prikazivane su uspješno i međunarodne izložbe gluhih umjetnika.

Unaprijed se ispričavam ako sam izostavila imena još nekih uspješnih i talentiranih gluhih osoba. Kao Sanju Tarczay - predsjednicu Udruge gluhoslijepih osoba DODIR; Maria Lušića - predsjednika Hrvatskog sportskog saveza gluhih; Kristinu Dračić Švec, prof. kineziterapije; Jakšu Korda, dipl. teologa i voditelja znakovnog jezika u Splitu; zubne tehničare i protetičare, od kojih neki imaju privatnu firmu; Ivu Plejić – bibliotekarku u Sveučilišnoj knjižnici; Dariu Žarković, dipl. ing. građevinarstva; priznate sportaše – među kojima su rukometaši, osvajači medalja na olimpijskim igrama za gluhe... i druge gluhe osobe.

Iznenadujuća okolnost za sadašnje razdoblje je sljedeće:

« U Nacrtu prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sportu, gluhi olimpijci, osvajači medalja na olimpijskim igrama gluhih, brisani su iz prijedloga Zakona u članku 81.a, a vezano na stjecanje prava na mjesečnu sportsku naknadu sportašima olimpijcima koji su svojim uspjesima zadužili Hrvatsku.»

Riječi Maria Lušića:

«Hrvatski sportski savez gluhih traži jednaki zakonski tretman za sve sportaše u Hrvatskoj, bez obzira na to radi li se o olimpijcima, paraolimpijcima ili gluhim sportašima. Hrvatski gluhi sportaši

traže jednaki tretman u zakonu, jer problem nije u novcu, nego u ravnopravnom statusu svih sportaša. Hrvatski sportski savez gluhih poduzet će sve potrebne mjere da se ovakva diskriminacija gluhih sportaša spriječi.»

Buđenjem pozitivne svijesti čujuće okoline o ljudskim vrijednostima, sposobnostima i potencijalima gluhih osoba (talentiranost, znanje...) podići će se visoka razina senzibiliziranosti čujuće okoline za potrebe gluhih osoba.

Povijesne činjenice

Prisjetimo se s ponosom i naših priznatih gluhih osoba koji su kroz povijest doprinijele ostvarivanju ciljeva i zadataka Saveza osoba oštećena sluha Hrvatske i Saveza gluhih i nagluhih Jugoslavije. Za to su zaslužni diplomirani pravnici Branimir Petani, Andrija Žic i prof. defektolog Antun Zimmerman koji su učestvovali sa svojim referatima na brojnim međunarodnim skupovima o problemima osoba oštećena sluha i stekli ugled u svijetu.

Osim njih, gluhi su bili uspješni i na drugim poljima: Božidar Tironi, akademski slikari Hinko Gudac i Ivan Fanuko, pantomimičar Zlatko Omerbegović, Slavko Pećnik - slovoslagar (bio je selektor nogometne reprezentacije gluhih Jugoslavije), Branko Weismann, Mladen Špoljarić, priznati sportaši i brojni drugi.

Još je vrijedno spomena da je Mirjana Nikolić radila kao prof. likovnog odgoja u Centru «Slava Raškaj» i da još izlaže prekrasne likovne radove na međunarodnim izložbama; Amalija Mikelić Palinić je radila kao prof. defektolog i vjeroučiteljica u Centru «Slava Raškaj» u Splitu i vodila je tečaj znakovnog jezika za bogoslove.

Zahvaljujući njoj, neki bogoslovi, kao i svećenici, mogu prevoditi misu na znakovnom jeziku. Zahvaljujući njima možemo dalje i sami naprijed, hrabro... Sve možemo raditi! Proširimo horizonte!

Potrebna je volja, otvoreno

srce i neograničeni pogledi u budućnost!

Poslužimo drugima kao inspiracija!

“Nikad ne možemo zaista upoznati osobu sve dok ne razmatramo stvari s njezine točke gledišta, sve dok ne uđemo u njezinu kožu i

prošetamo u njoj.” (Harper Lee)

Razvijte tvrdi oklop – ostanite jaki pred životnim izazovima

Ružica Kežman, prof. defektolog

ljivosti - zanimljivosti - zanimljivosti - zanimljivosti - zanimljivosti - zanimljivosti - zanimljivosti - zanimlj

SAD: „Gluha soba“

- kaže Orfield. On dodaje da je riječ o vrlo neugodnom iskustvu i objašnjava da je boravak u sobi toliko uznemiravajući da jednostavno u njoj ne možete hodati ili stajati, već morate sjediti.

- Kad hodate, orijentirate se prema okolnim zvucima. U «gluhoj» sobi ne primete nikakve informacije. Oduzeta vam je moć percepcije i vaše osjetilo sluha je „izgubljeno“. Ako ste u sobi pola sata, morate sjediti u stolici.

On osobno može boraviti unutra pola sata, usprkos tome što mu je ugrađen vještački srčani zalistak koji u «gluhoj» sobi postaje izuzetno glasan.

»Gluhu« Orfieldovu sobu koriste mnoge kompanije širom SAD-a, uključujući NASU, koja u njoj vrši testiranja astronauta koji plutaju u bazenu s vodom, da bi se vidjelo „koliko vremena je potrebno prije nego što počnu halucinirati i mogu li raditi u takvoj atmosferi“.

Ružica Kežman, prof. defektolog

“Gluha” soba

SAD: Napravili „gluhu sobu“ koja čovjeka nakon 45 minuta dovodi do ludila

Povremeno svima prija potpuna tišina. Međutim, u SAD-u je napravljena soba u kojoj poslije kratkog vremena boravak postaje nepodnošljiv. Najduže vrijeme koje je netko ostao u mraku u „sobi bez eha“ u Orfield laboratoriju u Južnom Minneapolisu je svega 45 minuta. [24 s «Gluha» soba upija 99,99 posto zvuka i ujedno drži Guinnessov rekord za najtiše mjesto na planeti.

Međutim, duži boravak u njoj izaziva halucinacije.

Napravljena od blokova od fiberglasa debljine jednog metra, ova soba ima duple zidove od čelika i betona debljine 30 centimetara.

Osnivač kompanije i njen direktor, Steven Orfield, kaže da se od ljudi traži samo jedna stvar - da sjede u sobi u mraku.

- Do sada je jedna osoba uspjela izdržati 45 minuta. Kada vlada tišina, uši se naviknu. Što je tiša soba, više stvari čujete. Čujete otkucaje svojeg srca, ponekad pluća, čujete kako vam radi trbuh. U «gluhoj» sobi vi postajete zvuk

Odlasci, dolasci, papa, i djevojčica koja je ujedinila Hrvatsku

Dragi svi, proljeće nam je već stiglo kalendarski, no dok pišem ovu kolumnu vjetar huče, snijeg leprša, a zima se ne da, no nas više ova duga i hladna zima ne može prestrašiti.

Ušli smo u novu 2013. godinu, i s njom su mnogi dragi ljudi počeli odlaziti i dolaziti.

Najprije je našu širu obitelj napustio Kauboj s Trnja, kako sam nazvala svojeg svekra, odnosno djeda moje djece sa strane njihovog oca. Odlazak je bio nenajavljen, nagao i šokantan; nitko zapravo nije spreman na takve trenutke kad se dogode. Djevojke su bile tužne, no dostojanstveno su se držale uz tatu na ispraćaju.

Neke nove vrijednosti su se odmah ukazale – npr. u smrti smo svi jednaki, nitko nije veći, manji, brži, bolji, niti za neke nije manje tužno nego za druge. Svi odlazimo jednako kako smo i došli, sami, bespomoćni, siromašni, u okrilje našeg Stvoritelja.

Veljača je odnijela još neke drage ljude, baš kao da se dogodila lančana reakcija. To često bude tako, samo mi to rijetko primjećujemo.

I najzad, tu je i djevojčica koja je imala neizlječivu bolest, a zvali su je Nora Fora – strašni Lav jer je „rikala“ kad bi doktori ušli u njezinu sobu, a nju je sve boljelo, i jer se hrabro borila sa svojom strašnom bolešću, a imala je tek pet godina.

Danas čitam Norin razgovor s njezinim tatom: ona ga je, naime, pitala hoće li je sada svi voljeti. Tata joj je u čudu odgovorio da tko ne bi volio Strašnog lava, da ju svi vole. Nora se brinula za sav taj novac koji su ljudi skupili ujedinivši se u našoj maloj i krizom zahvaćenoj zemlji, koja kao da također boluje od neke neizlječive bolesti s kojom se bezuspješno bori.

Nora je znala da neće nikad odrasti, da neće skupiti snage, pa je rekla tati da ona ne može ozdraviti, da to ne ide tako kako su si svi oni zamislili, da se ona sretno zdrava vrati i otpočne novi život. No ponudila je ono što može – da će čuvati svaku osobu koja je dala za nju novac i kad ode na nebo, bit će anđeo koji čuva ljude koji su se nje sjetili, koji su za nju navijali i koji su je voljeli.

Odrasli ljudi ne vjeruju u anđele, no možda sada povjeruju, jer mala Nora je dala lekciju i najskeptičnijima, najmoćnijima, najjačima, i onima najtvrdih srdaca.

Imam sreću da vjerujem u anđele, i vjerujem da je djetešce sada na miru, bez boli i patnje te da me nadahnula za ovu kolumnu.

Baš kao i naš novi papa zvani Franjo.

Proglašavanje mi je prevela kći koja je dobila ime po istome Franji, svecu siromaha, ljubitelja prirode i svega stvorenoga. Papa je također došao iz vrlo siromašne zemlje, čak se naslućivalo da će biti izabran netko poput njega jer je u tom dijelu zemlje 40% katolika. Oduševljeno smo ga sačekali, odmah nam se svidio jer je imao

dobro lice, blago, očinsko, i gledao je na ljude koji su mu klicali s nekim smješkom, možda blaženim.

Ipak, zašto se toliko halabuke pravi oko njega ni on sam ne bi zapravo znao, jer je ispao prilično skroman, i da nije Papa, odbio bi i tjelene čuvare i sve te privilegije, no uspio je samo maknuti svilu, zlato i bespotrebne drangulije, kao i limuzinu, barem na početku.

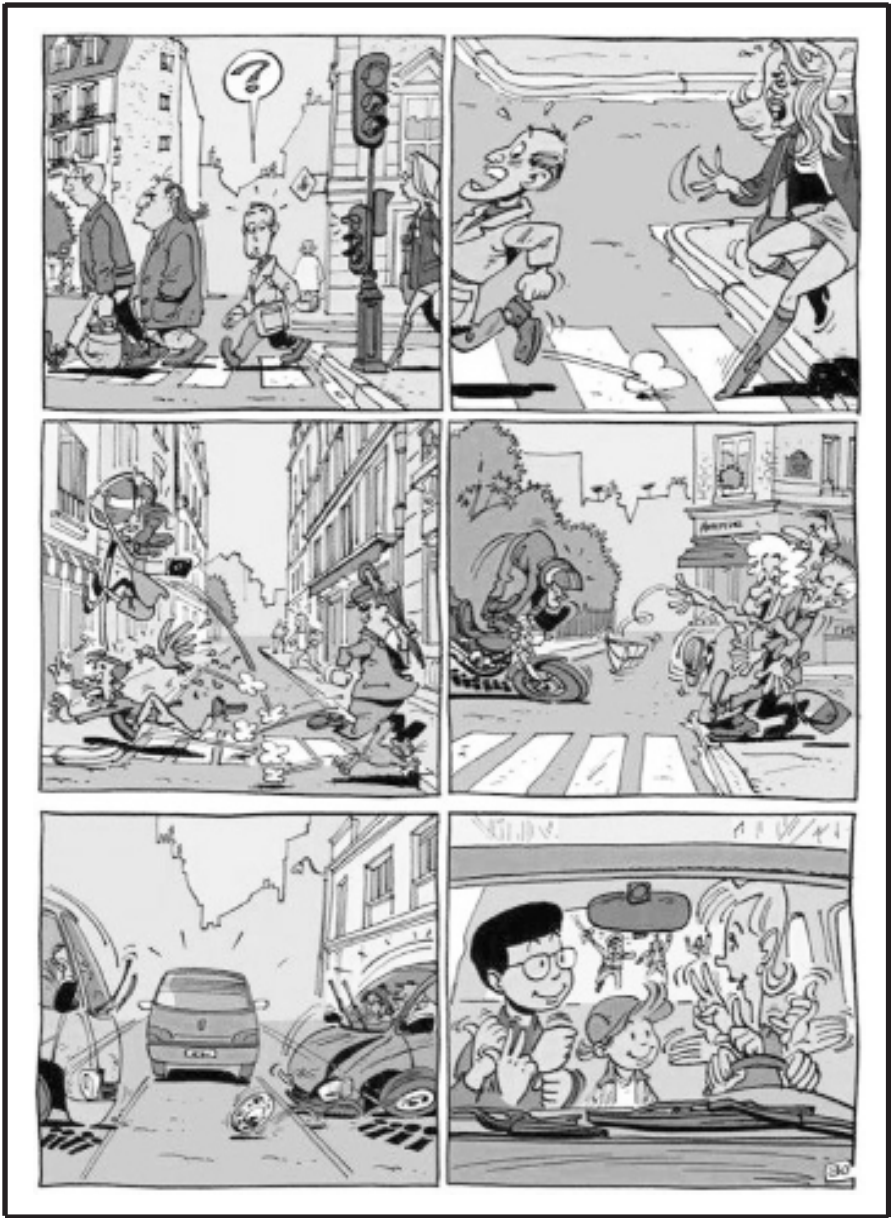
Eto, neka nova vremena su stigla, ne kažem bolja, no svi ti događaji ukazuju da nešto odlazi, a nešto dolazi, da je mijena prirodna i potrebna, a mi se možemo samo zagledati, zastati i mirno zaključiti da se osjećamo maleni, da moramo više vjerovati onome što se događa, prihvatiti najbolje što možemo u ovo preduskršno vrijeme život kao dar i što svjesnije ga proživjeti u ljubavi sa svojim voljenima.

Da možemo reći – ne možemo vratiti sve što smo dobili, ali kad odemo, možemo otamo čuvati naše voljene.

Sretan Vam Uskrs!

Vaša Petra

(Hablando en
Lengua de Signos)

